

Rozhovor o smyslu bytí

Miroslav Kadlubiec:

**„Est profecto animi medicina philosophia.“
Filozofie je vskutku lékem pro duše.**

Vloni v půlce listopadu mi jedna naše kolegyně napsala zprávu, v níž mě upozornila, že jako pacient přijede pan Miroslav Kadlubiec. Její sdělení začínalo takto: „Měla bych tip na zajímavého, úžasného člověka, který bude od 15. 12. 2025 v lázních. Možná si na něj vzpomenete, už tady byl, Miroslav Kadlubiec, psycholog. Já se s ním znám dlouho. Před 15 lety jsem měla syndrom vyhoření. A hodně mi pomohl. Od té doby jsme v kontaktu a za tu dobu se z nás stali přátelé. Díky němu zvládám vše v pohodě a hodně věcí se v mém životě posunulo k lepšímu... Jezdívám i do Vsetína do ‚Camina, psychosociální rehabilitace‘ na Dny duševního zdraví na zajímavé akce, kde Miroslav Kadlubiec léta a stále ještě působí.“

Existenciální filozof Miroslav Kadlubiec byl úplně prvním a velmi spokojeným „obyvatelem“ jednolůžkového pokoje číslo 309 v nově otevřeném léčebném domě Kněžhyně.

Přitažlivější řádky mi zmíněná kolegyně ani napsat nemohla, vždyť jsem zrovna do prosincové Fontány dokončovala článek, ve kterém jsem o podobné tipy na naše pacienty a jejich příběhy prosila především zdravotníky. Slovo dalo slovo, a tak mohl vzniknout

následující rozhovor. Vlastně to byl více než jeden rozhovor, protože jsme v naší komunikaci kromě několika osobních – a pro mě velmi milých – setkání při tvorbě finální podoby tohoto textu pokračovali dávno poté, co se Miroslav vrátil domů a ke své práci.

Pane doktore, co říkáte na vyjádření kolegyně? Taková slova zahřejí...

Zdravím Vás srdečně. Pokusím se neobratně zareagovat – hlavně ve mně taková slova vyvolají vděčnost. Za možnost se setkávat,

sdílet, věnovat si čas, pozornost. Vždyť žijeme v přibězích, které se prolínají. *Esse est percipere et percipi*. Být znamená vnímat a být vnímán, jak naši potřebu kontaktu, vztahů a blízkosti definoval irský filozof George Berkeley v 18. století. Proto vděčnost a zároveň vědomí odpovědnosti, pracnosti, aby se tyto příběhy kultivovaly. Evě děkuji za ty roky, které se od prvního setkávání zde v RC Čeladná při prvním léčebném pobytu ve vztahu pacient–odbornice vyvinuly do současné přátelské podoby. Byl jsem zde poprvé na jaře roku 2012 – nemám tak dobrou paměť –, ale jeden z mých zlovyků je, že všude s sebou vozím oblíbené knihy, do kterých si vpisují, dělám poznámky a neumělé kresbičky. Takže jsem datum pobytu spolu s pokusem o kresbu zdejší kapličky a lavičky, na které jsem rád sedával, našel v knize německého, pro mě myšlenkově zásadního existenciálního filozofa Karla Jasperse. Filozofie je ryze praktická záležitost...

Jsem povinen ještě upřesnit, že byt v praxi, v profesní spolupráci s lidmi používám některé principy a metody z psychologického a psychotherapeutického oboru, nejsem psycholog ani psychotherapeut. Mým světem je existenciální filozofie, svoji činnost pojmenovávám jako *existenciální konciliaci*. (Podstatou je transdisciplinární pojetí spolupráce. Základem je vnímání pojmu *konciliace* ve významu smíření se s realitou, vstřícnosti, snášenlivosti k přijetí nepříznivého aktuálního stavu, prožívání oslabení jako pevného základu k nerezignování, hledání motivů, postojů, důvodů a cílů k přiměřené, odpovídající kvalitě života, k prožívání radosti z dosažených úspěchů. Bez ohledu na oficiální společenskou hodnotovou či výkonnostní škálu.)

Myšlenkově blízko mám k logoterapii a existenciální analýze Viktora Emila Frankla – lékaře a psychiatra, filozofa a psychologa, profesora neurologie a psychiatrie na univerzitě ve Vídni a profesora

logoterapie na United States International University v San Diegu v Kalifornii, zakladatele logoterapie. Narodil se v roce 1905 ve Vídni, kde 1. 9. 1997 také zemřel. Celý život profesora Viktora Frankla byl dramatickým osudem, příběhem, který jemu samotnému i světu umožnil teoretický vznik logoterapie, existenciální analýzy a poté jejich aplikaci, ověření v hraničních životních situacích a v podmínkách koncentračních táborů. A posléze rozšíření této psychotherapie prakticky po celém světě. Tedy jednoznačně k hledání *Smyslu života* (Λόγος) v každé situaci, třeba i v mezní, zdánlivě bezvýchodné, tragické. Hlavní nosnou tezí, ideou logoterapie je tedy, zdá se, Franklovo uchopení a rozpracovávání náhledu Friedricha Nietzscheho, který se dá vyjádřit větou „*Kdo má proč žít, unese téměř každé jak*“.

Hned jak jsem si přečetla Vaši pracovní vizitku na facebooku – „PhDr. Miroslav Kadlubiec, Dr. h. c. Phil. – REVITALIZACE PSYCHICKÉHO ZDRAVÍ – Konzultace. Přednášky. Vzdělávání.“ – zavířil mi v hlavě rej otázek. Například: Jak vypadá Váš obyčejný pracovní den? Odhadnete, s kolika klienty se setkáte při individuálním poradenství během jednoho měsíce? S jakými problémy se na vás klienti obracují nejčastěji? Je podle Vašich zkušeností lidí s psychickými potížemi více než před rokem 2020, kdy svět zasáhla virová epidemie?

Inu, počty mi nikdy moc nešly... Ale vážněji – spíše, než s kolika lidmi se setkám, mne vždy zajímá, proč přicházejí. Mám jednu z výhod stárnutí, už nikam nespěchám, nemusím plnit ukazatele, tabulky, indikátory a podobné svazující záležitosti. Vždy jsem propagoval v této profesi „nespěchavost“ s vědomím, že i zde je tlak společnosti na výkon. K otázce po četnosti problémů – znovu se vracím k základnímu tématu logoterapie a existenciální analýzy a tím je jedinečnost, individuálnost smyslu života každého z nás. Nesouměřitelnost

Frankl

Viktor E. Frankl
Léčba smyslem
Základy a aplikace logoterapie

Zájemcům o další zkoumání východisek logoterapie lze doporučit knihu Viktora Frankla „Léčba smyslem“.

– je vždy zavádějící paušalizovat či snad srovnávat to, co každý z nás v zátěži prožívá. Rady typu „Podívej se na toho, onoho, něko-ho, co všechno zvládne, to dáš, to překonáš, to jsou přece malé věci...“ mne vždy pozlobí. Je třeba respektovat, že každý máme své limity.

V jedné své úvaze jsem citoval, a rád to opakuji, sdělení člověka nad jiné kompetentního. Svátý Albert Veliký, Doctor Universalis, ve své práci *De Adhaerendo Deo*, *O přimknutí se k Bohu* připomíná: „Každý člověk má své hranice, ultimum, které nemůže překročit, ale kterých by se měl snažit dosáhnout.“ Pokud jsme dostatečně připraveni odborně i osobnostně, pak se dá předpokládat, že budeme schopni být lidem nápomocni tento apel naplňovat v rámci možností daných rámcem psychosociální rehabilitace s využitím principů transdisciplinárního, „mnohovědného“ přístupu. Tady dovozte jen drobnou apologii, obranu před názory, že středověk byl obdobím „temna“. Netajím se příklonem a respektem ke dvanáctému a třináctému století, rozvoji univerzit v Evropě. Zrovna zmíněný Albert Veliký využil pro

křesťanskou teologii a filozofii mnohá Aristotelova díla, revidoval islámské interpretace arabských filosofů. Jeho žákem byl další z myslitelů, který stále zanechává v našem hodnotovém myšlení stopy – Thomas Aquinas, svatý Tomáš Akvinský. Kdyby nic jiného z jeho obrovského odkazu a díla neznělo nadčasově, pak pro mě je to uznání náhledu, že základním stavebním prvkem Světa je Krása.

Tedy dopovím odpověď na Vaši otázku – každý příběh, scénář života je originální, vždy se snažíme společně nalézat odpovědi na dotázání, které život pokládá. Protože je to život, ne my, kdo se dotazuje a ptá se nás: „Co s tou situací učiníš? Jaké budeš hledat řešení? Jaké hodnoty, postoje zaujmeš?“ Hlavním a pro mne jediným nástrojem, orgánem, instrumentem je naše svědomí, kompas, který nás po naší jedinečné „plavbě životem“ vede do toho správného přístavu.

Další doporučená literatura:
Alfried Längle: *Smysluplně žít*.
Kniha se zakládá na poznacích Franklovy existenciální analýzy a logoterapie, které prezentuje tak, aby se jim dalo porozumět a aby se daly aplikovat v neterapeutické, mimoklinické oblasti. Záměrem není vyučovat, kniha chce poskytovat návod. Protože pojednává o smyslu, jde o to, aby se čtenář osobně vyrovnával se svým vlastním, konkrétním životem.

K dotazu na vývoj nárůstu či změn psychických problémů po roce 2020 nemám kompetenci odpovědět už proto, že z obecně diagnostického pohledu je moje pole působnosti poměrně malé. Přece jen se nejvíce setkávám s lidmi primárně ve stavu prožívání existenciální frustrace, která může vyústit v *noogenní neurózu*. Noogenní neurózy mají původ v noos (mysl, duch), nikoli v psýché jako ostatní (psychogenní) neurózy. Noogenní neurózy pramení v konfliktech mezi jednotlivými hodnotami, v morálních konfliktech (duchovních problémech). Člověk k životu potřebuje noodynamiku – napětí mezi smyslem jeho života a jeho úsilím o toto naplnění. Tedy je zde současně rozpor s v dnešní době tak žádaným stavem jakési duševní homeostázy (udržování setrvalého stavu).

Jsem zajedno se slovy Viktora E. Frankla: „*Neexistuje nic, co by člověku neumožňovalo lépe překonávat obtíže, než ono vědomí, že pracuje na nějakém úkolu.*“ Vychází zde z úvahy Blaise Pascala (1623–1662, francouzského matematika a fyzika, spisovatele, teologa a náboženského filozofa), kterou před téměř čtyřmi stoletími rozpracoval ve svém hlavním filozofickém a teologickém díle, knize *Pensées* (Myšlenky). „*Nic není člověku tak nesnesitelné jako život bez úkolů,*“ v plném znění: „*Pro člověka není nic tak nesnesitelné jako být v naprostém klidu, bez vášní, bez zájmů, bez rozptýlení, bez úsilí. V té chvíli pocítí svou nicotu, svou opuštěnost, svou nedostatečnost, svou závislost, bezmoc, svou prázdnotu. Okamžitě se z hloubek jeho duše vynoří nuda, sklíčenost, smutek, hořkost, nespokojenost, zoufalství.*“ Člověk potřebuje pohyb, neboť „*je plný potřeb*“.

Na svých „pracovních“ webových stránkách k pojmu revitalizace uvádíte: „Poskytují podporu při obnově Vašeho duševního zdraví, abyste se cítili lépe a mohli plněji prožívat svůj život.“

Jak si Vás zájemce o takovou pomoc najde a jak takové setkání probíhá?

More Sokratico. To je základ všeho mého nazírání, přemýšlení. Po způsobu Sokrata je to metoda hledání řešení metodou otázek. Možná pro toto vyjádření Sokratovo. *Σωκράτης* (469–399) je, dovoluji si tvrdit, zakladatelem moderní západní existenciální filozofie. Předkládám ke zvážení slova, která svědčí o jeho vybízení druhých ke kritickému myšlení. Sokrates praví: „*A tak tedy sám nejsem nijak moudrý, ani se nemohu vykázat nějakým moudrým nálezením, který by byl plodem mé duše, ale na těch, kteří se se mnou stýkají, je vidět, že někteří jsou zprvu zcela nevědomí, ale postupem styků že všichni, komu toho Bůh dopřává, dělají podivuhodné pokroky, jak se zdá jim samým i ostatním, a to je zřejmé, že ode mne se nikdy ničemu nenaučili, nýbrž sami ze sebe našli a zrodili mnoho krásných věcí. Ale pomocníkem tohoto rození je Bůh a já.*“

Po mém soudu je převratný Sokratův dialogický princip dotazování, který se nazývá sokratovský rozhovor, dialog či *maieutická metoda*. Pojmenování *maieutika* pochází ze samotné metody, která přivádí na svět, rodí své vlastní myšlenky tázaného, kterým poté nejlépe porozumí. Řecké *μαιεύτρια* – *maieutria* znamená porodní bába, kterou byla i Sokratova matka. Viktor Frankl tuto metodu velmi dobře zakomponoval do své logoterapie, která proto patří k základům spolupráce při hledání smyslu bytí obecně nebo konkrétní prožívané, zátěžové situace. Proto občasně komentáře o „zastaralosti antických myšlenek“ beru s nadhledem. Myšlenka je buď maxima, tedy nepřekonatelná a nenahraditelná, nebo jiná.

Přiznávám, že pro lepší pochopení potřebuji Vaši odpověď zjednodušit. Jestli Vám dobře rozumím, pomáháte klientovi, aby našel smysl v situaci, kterou právě prožívá?

A děláte to pomocí otázek, které mu kladete? Mají tyto otázky nějaké předem určené pořadí, obsah, nebo jimi navazujete na příběh, který se v průběhu setkání s ním dozvídáte?

Pokusím se být srozumitelnější, občas se mi to, pravda, napoprvé nedaří. Pořadí a konkrétní otázky při spolupráci při hledání smyslu toho, co se právě děje, co prožíváme, se odvíjejí od konkrétního příběhu. Pokud jsou však některé základní okruhy témat, pak bych je formuloval asi takto:

Základní otázka zní: „Jaký smysl chci dát svému životu, situaci, kterou nyní prožívám, která mě zatěžuje?“

Základní přesvědčení je, že: „Život má jedinečný smysl za všech, i nepříznivých okolností, je naší povinností nalézat vůli ke smyslu, k jeho naplnění“.

Základní pravidlo, kterému důvěřuji, a postoj, který se pokouším nabídnout, je, že: „Člověk není tím, kdo klade životu otázky, nýbrž je tím, komu život klade otázky“. A my jsme zde povinováni se zachovat z-odpovědně, tedy tyto otázky z-odpovídat.

Smysl v životě můžeme nalézat – zde uvedu jen základní motivy, hodnoty – například:

- Ve vykonání činu, hlavně v sebe-přesahujícím činu, tedy v takovém, jenž je konán s ohledem na ostatní, ve prospěch někoho jiného.
- Prožitím hodnoty, opravdového prožitku, který nás obohacuje či povznáší. Tou nejvzácnější hodnotou je láska, avšak může to být rovněž výtěžek ze společného přemýšlení, obohacení se novou vědomostí, znalostí a jejím využitím ve prospěch svůj i svého okolí.
- Dokonce v utrpení – proměnil-li jej člověk ve své morální vítězství změnou svého postoje a uchováním si práva na osobní, svobodné rozhodnutí i v nejtěžších okolnostech.

Ve druhém lednovém týdnu dostaly Beskydy pořádný příděl sněhu. Takto ho na Lázeňském náměstí zachytil a na svém facebooku komentoval 12. ledna 2026 MK: Přátelé, prostě nádherný zimní den, uchovme v paměti, za pár dnů už bude zřejmě počasí vypadat jinak. Ale je potřeba důvěry, že „Natura nihil agit frustra“, příroda nic nedělá zbytečně... Krásné dny mějme.

Smysl života neexistuje v abstraktní či předepsatelné formě. Mění se od člověka k člověku, ze dne na den. Podle logoterapie a existenciální analýzy jej lze dosáhnout třemi způsoby, možnostmi naplnění. Jsou to **hodnoty zážitkové** – prožitím nějaké hodnoty, například v přírodě, nechat se oslovit kulturou, literaturou, sdílením přátelského setkání... **Hodnoty tvůrčí**, tedy pracovní – zde vůbec nezáleží na společenském měřítku či významu toho, co děláme. Důležité je, že nás tato činnost naplňuje smyslem. Nakonec jsou to **hodnoty postojové** – pokud nám životní okolnosti, určitá osudovost omezí naši možnost rozhodování, volby, stále ještě můžeme k nepříznivé situaci zaujmout svůj svobodný postoj a uchovat si smysl života. Nebo začít hledat jiný a pokusit se jej naplnit. Postojové hodnoty velmi často souvisí s utrpením.

Máte také svůj osobní web (www.iqlc.cz), kam jsem samozřejmě zvědavě nahlédla také. A odtamtud cituji část Vašeho „životního příběhu“:

„Před rokem 1989 mi nebylo umožněno kvůli osobním postojům jakékoliv oficiální vzdělání podle mého vlastního výběru, zájmů, předpokladů. Iluze o gymnáziu či uměleckoprůmyslové škole a pak o pokračování ve studiu na vysoké škole humanitního typu mi již v patnácti letech tehdejší režim velmi rychle odstranil. Nebylo tehdy pro společnost příliš žádoucí, abych zbytečně moc studoval. Důvody dnes již znějí trochu jako ze starého, druhoradého filmu... Jsem dnes pyšný na to, že jsem prošel vyučením v železárnách v Třinci, s pomocí rodinných přátel jsem poté dosáhl alespoň maturity na střední škole hutnické. Zaměstnán jsem byl například jako lodník, kormidelník s kapitánským patentem (jsem na to dodnes hrdý), řidič nákladního vozu nebo bagrista. Spoustu věcí jsem se naučil a poznal jsem lidi, ke kterým bych se z akademického či úřednického světa nikdy nepřiblížil a oni by mne nepřijali. Dodnes tyto zkušenosti využívám ve své současné profesi. Ke studiu toho, co mne opravdu zajímalo, jsem využíval jiné, soukromé možnosti. Po změně ve společenských

Facebook MK 20. ledna 2026: Přátelé, dnes jsem měl příležitost prožít poslední den v RC Čeladná, v léčebném domě Kněhyně, naplněný procedurami, setkáváním, procházkou okolní přírodou. Bonum principium facit bonum finem... Dobrý začátek vede k dobrému konci, tak zde můj léčebný pobyt probíhal. Od prvního dne spokojenost, vřídlost, vstřícnost. Děkuji všem, s kým jsem měl tu čest se zde setkat. Napadá mne, že léčba zde odpovídá principu, který v 6. století př. n. l. stanovil filosof Lao-c': „Zadržme tedy nemoc, dokud neexistuje a dokud se neprojeví“.

poměrech jsem si v klidu a podle svého výběru doplnil vzdělání v oblastech: management, sociální práce, andragogika, sociální práce...“

To mimo jiné znamená, že jste se ke svému dnešnímu zaměření dlouho „prokousával“. Vzpomenete si na nějaký zážitek, okolnost, chvíli, které vás nasměrovaly k rozhodnutí zabývat se pomocí druhým v oblasti psychiky a sociální práce?

Tak to je pro mne poměrně jednoznačná odpověď – to, čemu se věnuji, jsem chtěl studovat a vykonávat od dětství. Tedy pohybovat se ve světě myšlenek, literatury, kultury, historie, umění, vztahů, edukace a podílet se na možnosti pomoci jiným. Vyrůstal jsem v obyčejné rodině, nikdo z mých nejbližších neměl vysokoškolské vzdělání, vysoké postavení, přílišné ambice. Což však vytvářelo přehledný, čitelný a pevný hodnotový systém, který jsem přejal. Moji nejbližší se snažili mne podporovat i finančně v mých

zaujetích a budoucích studijních záměrech.

Dnes vím, že když se v srpnu 1968 vše změnilo, byla to v dospívání jedna z mých nejtěžších životních zkoušek. Roky nejistoty, bez zřetelné perspektivy, život vlastně pro nezbytné, obživné povinnosti. Přesto i v tomto duchovním znejistění jsem potkával vzácné a krásné lidi, kterým osud přiděloval daleko těžší úkoly, oni je zvládali a neztráceli smysl života. Dokonce byli připraveni pomáhat jiným. *Ad omne opus bonum parati...* Byli připraveni ke všem dobrým skutkům, jak řekl svatý Pavel z Tarsu. Což jsem samozřejmě tehdy neuměl takto pojmenovat.

Intuitivně jsem však zřejmě vytušil podstatné – že vztahy jsou to nejvzácnější, co si lidé mohou darovat, a že vždy, za všech okolností si život uchováva smysl. Možná i to mě vedlo k téměř absurdní situaci, když jsem po základní škole byl „ušetřen“ možností studia a přesto jsem rodičům tvrdil, že jednou budu doktorem filozofie. Co při

tom rodiče prožívali, netuším, ale jsem vděčný, že mi bylo dopřáno tento slib splnit.

Vysokoškolská studia jste započal až po čtyřicítce. Předpokládám, že jste studoval distančně, tedy při zaměstnání. Jak se vám studovalo? Nebyl jste mezi spolužáky nejstarší? (Poznámka: Tahle otázka je osobní, protože mně životní okolnosti otevřely zájem o studium andragogiky – mimo chodem na stejné vysoké škole – také až po čtyřicítce. A musím se přiznat, že studium mě sice hodně bavilo, ale přivyknout znovu učení nebylo vůbec jednoduché. A přepínání mezi pracovním a univerzitním prostředím bylo sice obohacující, ale zároveň velmi náročné.)

Dovolím si navázat na předchozí vzpomínku. Když se společenské poměry změnily, začal jsem konkrétněji uvažovat, zda tu chaotic-kou sumu informací, kterou jsem po léta laicky shromažďoval, bude vůbec možno zúročit, systemizovat, formátovat řádným studiem. Hlavně jsem však nevěděl, co dřív. Rodina, profesní cesta, dlouho odepíraná možnost cestovat do předtím zapovězených oblastí světa – od dětství jsem se intenzivně věnoval studiu kultur, dějin, mytologie národů Severní Ameriky. Nebo studium? Opět stejný scénář, který nám život píše, a my se pokoušíme odpovídat na jeho otázky. Dosáhl jsem poměrně slušného profesního postavení, finančního zajištění – a vnitřního nesouladu, nespokojenosti, jen na druhé straně hodnotového spektra. Co dál?

Zvolil jsem sebezáchovně totální změnu prostředí a začal jsem pracovat v pomáhajících profesích. Přišla však etapa poměrně fatálního onemocnění, několik let jsem měl plný invalidní důchod. Čas jsem tedy začal věnovat nejprve přípravě a poté studiu. S nenasytostí, vždy a všude nejstarší, mnohdy i vůči vyučujícím, vznikla zde spousta nových setkání, přátelství i profesní kolegiality. Po

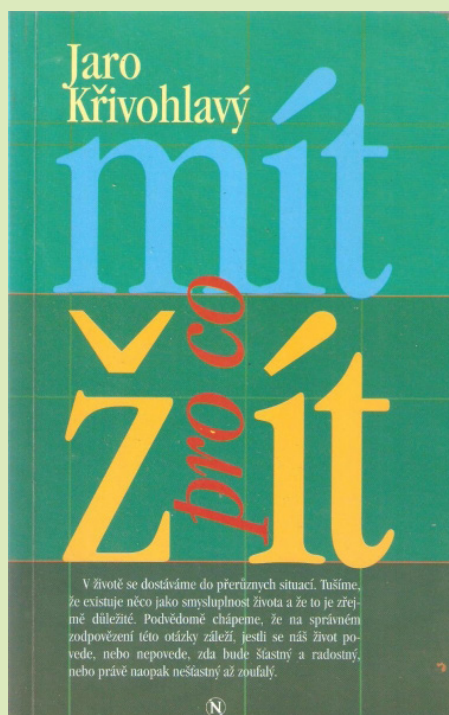
uzdravení a průběžném dostudování mimo jiné sociální práce a andragogiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci mám už čtvrt století tu čest a možnost spolupracovat s lidmi, kteří určitou část života překonávají zátěž psychiatrických onemocnění, psychických a duchovních nesnází a kteří mi umožňují nahlédnout do intimity jejich životních příběhů. Velmi si toho vážím. Snad se mi tato činnost i daří, v roce 2018 jsem od MPSV obdržel poprvé udělovanou cenu *Gratias* za přínos oboru sociální práce a vloni od pana děkana Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci Cenu za šíření dobrého jména Filozofické fakulty UP. Čeho si však cením nejvíce, je etapa, kdy jsem v Charitě pracoval jako pečovatel a byl nápomocen lidem, kteří již sami nemohli zvládat samoobslužné činnosti, při plnění a zajišťování těchto základních potřeb – jídla, hygieny, nákupů, úklidů.

Z obou Vašich webů i z příspěvků na facebooku je také patrná Vaše láska k latinskému jazyku. Latinské citáty mají svoje osobité kouzlo a nezaměnitelnou moudrost. Jak jste se k tomuto jazyku dostal?

Důvod byl velmi praktický. Vzhledem k mé povaze, která mi velí se neustále ujišťovat, je latina prostředek, cesta k co největší přesnosti, subtilnosti. Zároveň je esencí, odkazem myšlenkového bohatství, uloženého v citacích, vyjádřeních těch, kteří byli moudří. Jsem poměrně velmi závislý na tradicích, předávání podstatného. Nic jiného si ani nenárokují. Dovolte neumělý příklad. Již zmiňovaný Albertus Magnus definoval, vyzdvihl cenu rozumových znalostí získaných vlastní smyslovou zkušeností: „*Nihil est in intellectu, quod non sit prius in sensu*“. To je teoretické východisko sensualismu: „*Nic není v rozumu, co nebylo prvně ve smyslech*.“

Toto pravidlo mi nyní při pobytu zde v Čeladné zdůvodňuje moji

snahu při rehabilitaci. Probíhá za pomoci všech, kteří jsou tomuto blahodárnému činění nápomocni. Rád bych poděkoval za možnost pobytu zde, v nové, nádherné budově léčebného domu Kněhyně. Děkuji paní doktorce Evě Mazgajové, staniční sestře Monice Mladěnkové a fyzioterapeutovi Jiřímu Cidlíkovi, kteří velmi vstřícně vedou k rehabilitaci. Také děkuji pracovníkům, kteří se mi věnovali na vodoléčbě a elektroléčbě, velmi oceňuji práci týmu sester a těch, kteří se starají o stravu a úklid. Velice si této péče vážím i proto, že mi takto byl poskytnut čas a klid, možnost být sám se sebou.

Jaro Křivohlavý: *Mít pro co žít*. Kniha se zaměřuje na důležité otázky života, jako jsou hodnoty, úspěch, vína, láska, svoboda a zodpovědnost. Pro jasnější porozumění doplňuje autor jednotlivé významné myšlenky o příběhy.

Co považujete za klíčové k tomu, aby byl člověk se svým životem spokojen a prožíval radost?

Náš hlavní životní úkol podle mého uvážení je nalezení smyslu života, jeho přijetí a definování. Není-li touha po smyslu naplněna, dochází k frustracím, existenciálnímu vakuu. Tato vnitřní prázdnota, *taedium vitae*, *horror vacui* – únavy, rozmrzelost životem, strach z prázdna, porucha základního

životního pocitu smyslu – je důvod, proč býváme nespokojeni, neradostní. Odpovědí, cest ke spokojenosti, tedy k naplnění toho podstatného – zde si dovoluji vypůjčit titul knihy vzácného hledače smyslu, profesora Jara Křivohlavého „*Mít pro co žít*“ – je mnoho a jsme povinni najít tu svou.

Jednu z možností nabízí stále i přes věky filozof Epikuros, který založil v Athénách školu – Zahradu Epikurovu. Můj oblíbený Eugen Fink to popisuje takto: „*Epikurejský mudrlec pohlíží na svět a na věci ze zahrady, z místa krásy hledí na lidské utrpení i lidskou radost, sám sebe učinil zahradou, kde je divočina spoutána, ale nikoli zničena, kde vášně a radosti smyslů vzkvétají, ale nerozpínají se bez míry, kde se zrak i sluch, chuť i hmat kochají plností toho, co jim svět nabízí, kde slast otevírá všechny věci a myšlení přidává hluboké vědomí, aby aspoň pro okamžiky vnitřní nekonečnosti stvořily křehce umnou podobu lidského štěstí. Zahrada je pro epikurejce perspektiva pohledu na svět...*“

Já k tomu s vděčností mohu snad dodat jen toto: Hledejme si každý svou vlastní Epikurovu zahradu, *képos* (κ πος), pro jiné přehlednější, snad i nezajímavý ostrůvek přírody, i ten vnitřní, který však pro nás má svou tichou, tajemnou sílu a osobitou krásu přítomnosti i vzpomínek, kde se nám zdaří na čas zapomenout na běh a hluk světa kolem a zacílit ke *galéné té*s psychés, k tišíně duše...

*Ze svého vnitřního ostrůvku přírody děkuje za sdílení a za čas věnovaný rozhovoru
Andrea Anderle Adamová.*

